

LEGAL UPDATE

Stikstofverkenningen lange(re) termijn gepubliceerd

Datum: 1 april 2021

Op 19 maart 2021 zijn een viertal stikstofverkenningen gepubliceerd, die het nieuwe kabinet ondersteunen bij het verder vormgeven van een structurele stikstofaanpak. De verkenningen zijn ervoor bedoeld om met een open vizier naar de mogelijkheden op de lange termijn te kijken vanuit verschillende perspectieven en het beleid daar verder op in te richten. Daarmee kan onder meer verder invulling worden gegeven aan de Wet stikstofreductie en natuurverbetering die onlangs is aangenomen (zie daarover onze [eerdere Legal Update](#)).

In deze Legal Update lichten wij de verkenningen toe.

1. Langetermijnverkenning Stikstofproblematiek

In de eerste twee verkenningen is de integraliteit met andere maatschappelijke opgaven een belangrijk aandachtspunt. Zo staat daarin de samenhang met bijvoorbeeld de energietransitie, waterhuishouding en klimaatadaptatie centraal. De [Langetermijnverkenning stikstofproblematiek](#) heeft als doel "handelingsperspectieven te schetsen voor een eindbeeld, waarin stikstofdepositie geen belemmering is voor de natuurkwaliteit en waarin een duurzame, emissiearme economische ontwikkeling mogelijk is". Daartoe bevat de verkenning een integrale analyse van het stikstofvraagstuk en geeft het verschillende transitiepaden aan.

2. Normeren en Beprijzen van stikstofemissie

De [verkenning Normeren en Beprijzen van stikstofemissie](#) schetst mogelijke maatregelen om middels normeringen en beprijzingen de stikstofemissies te reduceren in de sectoren mobiliteit, industrie, landbouw en huishoudens. Hierbij kan worden gedacht aan het aanscherpen van milieuzones, een vrijstelling van de energiebelasting voor elektrische binnenvaartschepen, een verscherpte normstelling voor mesttoediening op akker- en grasland, een heffingen- of rechtenstelsel voor ammoniakemissies en belasting op vlees en/of zuivel.

3. Ruimtelijke verkenning stikstofgevoelige natuur

In de [Ruimtelijke verkenning stikstofgevoelige natuur](#) is onderzocht hoe een 'natuurinclusieve ruimtelijke inrichting' kan bijdragen aan het realiseren van de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden. De focus ligt daarbij op het natuurinclusiever maken van gebieden waar andere ruimtelijke functies dan natuur dominant zijn.

Een ontwikkeling binnen de verkenning is pas 'natuurinclusief' als er een causaal verband bestaat tussen de ruimtelijke inrichting of het gebruik en een verbeterde natuurkwaliteit binnen het stikstofgevoelige Natura 2000-gebied. Die verbeterde natuurkwaliteit kan tot uitdrukking komen in verbeterde condities (bodem, water, lucht), meer biodiversiteit of vergroting van leefgebied, waardoor de natuur in Natura 2000-gebieden herstelt en versterkt. Een voorbeeld van een natuurinclusievere ruimtelijke inrichting is het bosrijker en klimaatrobuuster maken van steden.

4. Verkenning Governance en participatie stikstofaanpak

Vanaf het moment dat het Programma Aanpak Stikstof 2015-2021 ('PAS') bij [uitspraak van 29 mei 2019](#) door de Afdeling ontoereikend is geacht en vernietigd, zijn overheden in gesprek met stakeholders over de aanpak van de stikstofproblematiek. Het doel van de [Verkenning Governance en participatie stikstofaanpak](#) is inzicht te verkrijgen in de achtergrond en posities van stakeholders, de bestaande

Klankbordgroep Stikstof te evalueren en te komen tot een advies voor de inrichting van de overlegstructuur in de toekomst.

Afronding

De verkenningen leiden niet direct tot veranderingen in de zojuist aangenomen Wet stikstofreductie en natuurverbetering of andere wet- en regelgeving. Wel kunnen overheden met de input van deze verkenningen verder invulling geven aan de structurele aanpak stikstof. De verkenningen kunnen worden vertaald in nieuwe of wijzigingen in bestaande (lagere) wet- en regelgeving.

Dit is een Legal Update van Mathilde van Velzen-de Boer en Emily den Boer (juridisch medewerker).

Voor meer informatie:

Mathilde van Velzen-de Boer

+31 30 25 95 521

mathildevanvelzen@vbk.nl